

тя держави як апарату насильства до розуміння держави як партнера суспільства для досягнення сутнісних цілей та інтересів обох суб'єктів партнерських відносин [7].

Втім, вибудовування таких відносин залежить від активності громадських організацій як інститутів громадянського суспільства. Як зазначає О. Бородій, за умови слабкого громадянського суспільства, яке «не стає стійкою основою соціальних змін, політичний простір державного життя визначатиметься мінімальним залученням громадянства і тяжитиме до контролю над громадянським суспільством» [3, с. 312].

☞ Не зважаючи на різні підходи до побудови моделей взаємодії інститутів громадянського суспільства (у нашому випадку – інституту МГО) з органами влади, вони приводять до висновку, що участь молоді у прийнятті рішень напряму залежить від діяльності таких акторів:

- по-перше, від активності та ефективності діяльності МГО як інституту громадянського суспільства у процесі вироблення та реалізації державної політики;
- по-друге, від готовності органів державної влади поступитися власними інтересами, делегувавши частину своїх повноважень громадським організаціям зі створенням для цього відповідних дієвих механізмів, інструментів, засобів тощо;
- від активності самої молоді, тобто наскільки вона прагне та вміє користуватися можливостями МГО як інституту її участі у прийнятті рішень.

Виходячи з цього, у напрямку подальшого дослідження зазначеної проблематики цікавим видається аналіз активності молодіжних громадських організацій та їх впливу на формування та реалізацію державної політики в Україні.

Література.

1. Закон України «Про молодіжні та дитячі громадські організації» / [Електронне видання]. – Режим доступу: // <http://zakon.rada.gov.ua>.
2. Бень О. Т. Етапи інституціоналізації МГО / О. Т. Бень // Український соціум. – 2006. – № 3–4 (14–15). – С. 77–86.
3. Бородій О. В. Розвиток теорії взаємодії громадянського суспільства і держави у філософській науці / О. В. Бородій // Науковий вісник НЛТУ України. – 2010. – Вип. 20.3. – С. 305–313.
4. Інституціоналізація МГО у сучасному українському суспільстві (на прикладі м. Львова) // Автореф. дис... канд. соціол. наук: 22.00.04 / О. Т. Бень; Класичний приватний університет. – Запоріжжя, 2008. – 20 с.
5. Молодежное участие в Финляндии и Германии – Анализ состояния вопроса и рекомендации, основывающиеся на полученных данных. – Хельсинки: Молодежная исследовательская сеть Финляндии, 2011. – 100 с.
6. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.11.2007 № 1035-р «Про схвалення Концепції сприяння органами виконавчої влади розвитку громадянського суспільства» / [Електронне видання]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.
7. Руденко О. М. Механізми забезпечення суспільної стабільності: моделі взаємодії держави і громадянського суспільств // Теоретичні та прикладні питання державотворення: Електронне наукове фахове видання. – 2008. – № 4.
8. Руденко О. М. Соціальні конфлікти як механізм забезпечення суспільної стабільності // Наукові записки

інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. – К., 2008. – Вип. 42. – 292 с.

9. Сунгуров А. Ю. Модели взаимодействия органов государственной власти и структур гражданского общества: российский опыт / А. Ю. Сунгуров // Ел. журнал RELGA. – № 9 (172). – 30.06.2008.

10. Участь молоді в процесах прийняття рішень на рівні школи. // За заг. ред. Шелестової Л. В. – К.: Видавничий дім «КАЛИТА», 2005. – 96 с.

11. Цветков В. В. Суспільна трансформація і державне управління в Україні : нормат.-правові док. / В. В. Цветков, І. О. Кресіна. – К. : Ін Юре, 2003. – 95 с.

УДК 35.088.6

Наталія Ковальська

ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ З ПРОБЛЕМИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Необхідність підвищення конкурентоспроможності спеціалістів на національному та міжнародному ринках потребує підвищення ефективності державного управління системою підготовки фахівців в Україні. В статті аналізуються дисертаційні роботи останніх років з проблеми дослідження.

Ключові слова: державне управління, підготовка фахівців, якість освіти, зайнятість.

☞ В умовах стрімких трансформацій ринку праці, світу професій та вимог до рівня якості підготовки фахівців державне управління набуває вагомого значення. Адже «без управління неможливе цілеспрямоване функціонування суспільства. Тільки державне управління забезпечує функціонування й розвиток суспільства як єдиного цілого» [23, с.104]. Саме тому розробка Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки «зумовлена необхідністю кардинальних змін, спрямованих на підвищення якості і конкурентоспроможності освіти, вирішення стратегічних завдань, що стоять перед національною системою освіти в нових економічних і соціокультурних умовах, інтеграцію її в європейський і світовий освітній простір» [16, с. 2]. Крім того, в Законі «Про зайнятість населення» наголошено на тому, що «державні органи забезпечують публікацію статистичних даних та інформаційних матеріалів про пропозиції та попит на робочу силу, можливості працевлаштування, професійної підготовки і перепідготовки, професійної орієнтації і соціально-трудової реабілітації, в тому числі інвалідів» [8, с. 5]. Слід зазначити, що реалізація Стратегії державної кадрової політики на 2012–2020 роки передбачає, зокрема, спрямованість на досягнення високого рівня розвитку людського потенціалу держави, задоволення очікувань населення щодо професійної самореалізації, забезпечення всіх галузей суспільного виробництва кваліфікованими кадрами [20].

☞ Різні аспекти проблем державного управління, зокрема розвиток вищої освіти та якості підготовки

фахівців, розглядалися в роботах В. Б. Авер'янова, В. Д. Бакуменко, Н. Г. Діденко, М. М. Іжа, Ю. М. Комар, С. В. Майбороди, В. Я. Малиновського, А. Ф. Мельник, В. Л. Міненко, П. І. Надолішного, В. М. Олуйко, Л. П. Полякової, С. О. Шевченко..

✎ Виділення невіршених раніше частин загальної проблеми, котрим присвячується означена стаття - необхідність узагальнення відомостей для створення теоретичного підґрунтя дослідження проблеми державного управління системою підготовки фахівців в Україні.

✎ Проаналізувати дисертаційні дослідження з проблеми державного управління системою підготовки фахівців в Україні

✎ Останнім часом багато науковців досліджували окремі аспекти проблеми державного управління системою підготовки фахівців і висвітлювали в публікаціях, зокрема в навчальних посібниках та підручниках з теорії і практики державного управління: за загальною редакцією таких авторів, як В. Б. Авер'янов; В. Д. Бакуменко, П. І. Надолішній, М. М. Іжа, Г. І. Арабаджи; В. Я. Малиновський, А. Ф. Мельник; за загальною редакцією Н. Р. Нижник, В. М. Олуйка, в монографіях: В. Д. Бакуменка «Формування державно-управлінських рішень: проблеми теорії, методології, практики»; С. М. Домбровської «Державне управління вищою освітою в умовах трансформаційних змін»; Н. М. Мельтюхова «Державне управління як єдність діяльності та відносин»; К. С. Островського «Підготовка фахівців в Україні: проблеми, перспективи на порозі третього тисячоліття (історико-освітній, психолого-педагогічний, соціальний аспекти)»; В. В. Сиченко «Механізми регулювання системи освіти: сучасний стан та перспективи розвитку»; В. В. Цветкова «Демократія і державне управління: теорія, методологія, практика», колектива за загальною редакцією В. П. Андрущенка «Модернізація вищої освіти в Україні і світі: десять років наукової пошуку»; Л. В. Беззубко, О. І. Черниш, Л. С. Соколової «Розвиток системи освіти в сучасних умовах»; колективна за загальною редакцією Н. Р. Нижник «Державне управління в Україні: централізація і децентралізація»; В. С. Загорського, М. Д. Лесечко, І. І. Артим, Р. М. Рудницької «Моделі ефективності державного управління»; В. В. Цветкова, І. О. Кресіна, А. А. Коваленко «Суспільна трансформація і державне управління в Україні: політико-правові детермінанти». Колективом авторів Національної академії державного управління при Президентові України видано словник-довідник «Методологія державного управління» та «Енциклопедія державного управління» (у 8 т).

Серед докторських дисертацій з державного управління, в яких розкриваються різні аспекти державно-управлінського впливу на систему підготовки фахівців, слід назвати роботи Н. Г. Діденко, Ю. М. Комар, С. В. Майбороди, В. Л. Міненко, Л. П. Полякової, С. О. Шевченко.

В контексті підвищення конкурентоспроможності сучасного фахівця важливою є докторська дисертація С. О. Шевченко [24], присвячена розвитку державно-громадського управління якістю вищої освіти України в умовах входження до Болонського процесу. У дисертації обґрунтовані теоретико-методологічні засади розвитку державно-громадського управління якістю вищої освіти; механізм, чинники його забезпечення та шляхи удосконалення інструментарію досягнення конкурентоспроможної якості національної вищої освіти; висвітлені бар'єри на шляху впровадження нової технології якості

освіти та сутність необхідних змін, що впливатимуть на їх подолання. Автором розроблено концепцію ефективного державно-громадського механізму управління якістю вищої освіти як вирішального чинника її підвищення, входження України до загальноєвропейських систем транснаціонального незалежного оцінювання, створення державної системи гарантій якості вищої освіти та забезпечення її ефективності як маркетингового інструменту, об'єднання управлінським механізмом процедур ліцензування та акредитації, збільшення участі в них громадськості, студентів, прискореного створення у ВНЗ систем внутрішнього й зовнішнього забезпечення якості вищої освіти тощо. Заслужують на увагу запропоновані блоки параметрів для зовнішнього та внутрішнього оцінювання якості вищої освіти на програмовому й інституціональному рівнях у межах процедур акредитації або освітнього аудиту.

Л. П. Полякова у докторській дисертації «Державне управління інформаційно-освітнім середовищем інноваційних університетських комплексів» [18] розкриває сутність поняття «інноваційний університетський комплекс», обґрунтовує теоретико-методологічні підходи та процедури проектування, функціонування інноваційного університетського комплексу; пропонує науково-методичні підходи і процедури формування управлінських дій в різних структурних підрозділах на основі інтегрально-цільового методу. Особлива увага в роботі приділяється формуванню внутрішньої структури інноваційних університетських комплексів як освітньої підсистеми задля підготовки фахівців вищої кваліфікації, розвитку людського капіталу та здійсненні інтеграції освітньої, наукової, інноваційної та виробничої діяльності. Важливо, що результати дослідження спрямовані на вдосконалення державного управління інформаційно-освітнім середовищем інноваційних університетських комплексів.

В докторській дисертації Н. Г. Діденко «Теоретико-методологічні засади розробки та функціонування механізмів державного управління в системі соціального партнерства» [4] обґрунтовані теоретико-методологічні засади розробки і функціонування механізмів державного управління в системі соціального партнерства задля розширення можливостей державного управління в організації соціального ринкового господарства, забезпечення стабільного суспільного розвитку, накопичення людського і соціального капіталу, досягнення балансу в реалізації найбільш важливих соціально-економічних інтересів основних соціальних груп; визначено механізми державного управління в системі соціального партнерства в практиці зменшення соціальних ризиків, які засновуються на пошуках оптимальної взаємодії органів державного управління з іншими партнерами у зниженні небезпеки ризиків до прийнятного раціонального рівня, який не веде до деструктивних змін. Автором запропоновано шляхи удосконалення механізмів державного управління в системі соціального партнерства у сфері вищої освіти в умовах формування «суспільства знань».

В докторській дисертації Ю. М. Комар [12], аналізуючи наукові засади інноваційних механізмів державного управління підготовкою студентів управлінських спеціальностей, при розробці сутнісної класифікації системи атрибутів категорії «управління» висвітлює три ієрархічні рівні: існування, присутності і впливу, які охоплюють управлінський простір універсуму Природи; пропонує ввести в систему наукового пізнання новий науковий підхід — атрибутивного, до комплексного і системного, який ідентифікується з троїстою системою буття, щоб поглибити теоретико-методологічні основи розроблення

процесів, об'єктів і систем різної природи і за рахунок цього збагатити знання, зокрема, в державному управлінні. Автором розроблена атрибутивна модель-основа, в форматі якої створена концепція інноваційних механізмів державного управління системою безперервної освіти управлінського персоналу, система макро- і мікрорівневих атрибутивних моделей, система інформаційного забезпечення управління, концепція атрибутивної навчальної книги.

С. В. Майборода в межах докторського дослідження «Державне управління вищою освітою в Україні: структура, функції, тенденції розвитку (1917–1959 рр.)» [14] розглянув в ретроспективі державне управління вищою освітою в Україні як історико-соціальний феномен, із вивченням його сучасного стану й визначенням перспектив розвитку. Автор розглянув управління вищою освітою з позиції системного й парадигмального підходів як складову підсистему наукової галузі «державне управління». У роботі охарактеризовано стиль і методи керівництва, визначено основні принципи і тенденції розвитку в Україні.

Докторська дисертація В. М. Олуйка «Кадрові процеси в державному управлінні України: стан і перспективи розвитку» [17] присвячена системному аналізу кадрових процесів у державному управлінні України. Запропоновано конкретні рекомендації щодо професійного розвитку державних службовців як фактору стабілізації кадрових процесів у державному управлінні України. Автором визначені вимоги до професорсько-викладацького складу ВНЗ України на сучасному етапі.

З прогностичної позиції потреб ринку праці щодо державного управління системою підготовки фахівців привертає увагу докторська дисертація В. Л. Міненко [15], яка присвячена удосконаленню механізмів державного регулювання ринку праці в умовах інтеграції у світову економіку. У дисертації проаналізовано проблеми формування, розвитку і регулювання ринку праці України в умовах інтеграції у світову економіку; розкрито теоретичні та практичні аспекти зайнятості населення і механізми державного впливу щодо мінімізації безробіття; визначено показники неефективності сформованої системи інститутів ринку праці з точки зору забезпечення їх функціонування і державної політики; окреслено основні напрямки удосконалення механізмів державного регулювання ринку праці і зайнятості населення на різних рівнях управління. Автором запропонована модель розробки управлінських рішень з удосконалення механізмів державних і регіональних взаємовідносин в регулюванні ринку праці і зайнятості.

Слід зазначити, що окремим питанням державного управління в галузі вітчизняної вищої освіти та системи підготовки фахівців для різних галузей присвячено низку кандидатських дисертацій з державного управління. Зокрема, в дисертаційному дослідженні Т. О. Яйцевої [26], присвяченій механізмам державного управління розвитком освіти в Україні, запропоновано шляхи їх вдосконалення за для нарощування випереджального потенціалу освіти, підвищення її якості.

В межах дослідження О. В. Поступної «Механізми державного управління вищою освітою на регіональному рівні» [19] проаналізовано шляхи та напрямки удосконалення механізмів державного управління вищою освітою на регіональному рівні. В основі концепції управління вищою освітою на регіональному рівні автором запропоновано конкретні механізми і умови розвитку доступної та якісної системи вищої освіти відповідно до вимог суспільства, запитів особистості та потреб держави з врахуванням регіональних особливостей.

Кандидатська дисертація Т. М. Курило [13] присвячена державному управлінню підготовкою керівників для охорони здоров'я України в умовах європейської інтеграції. Автором проведено системний аналіз механізмів державного управління підготовкою керівників для охорони здоров'я у країнах ЄС, Росії та США. Запропоновано практичні рекомендації для органів державної влади, закладів освіти, громадських організацій тощо у сфері планування і організації підготовки керівників охорони здоров'я України в умовах її європейської інтеграції.

Дисертаційне дослідження Ю. О. Журавльової [7], присвячене механізмам державного управління реформуванням вищої освіти України в умовах євтоінтеграції, спрямоване на розробку конкретних шляхів удосконалення механізмів державного управління, зокрема організаційно-правового, реформуванням вітчизняної системи вищої освіти в контексті процесів інтеграції в європейській освітній простір. Автором обґрунтовано конкретні пропозиції щодо модернізації механізму формування державного замовлення на основі розробки спеціальних методів моделювання перспективи забезпечення регіону кадрами вищої кваліфікації.

В дисертаційному дослідженні О. Г. Тягушевої «Розвиток механізмів державно-громадського управління регіональною системою освіти» [21] проаналізовано недоліки роботи громадських структур управління установою освіти. Запропоновано концептуальну модель функціонування державно-громадського управління регіональною системою освіти. Обґрунтовано структурно-функціональну модель державно-громадського управління регіональною системою освіти.

О. О. Фурсін [22] здійснив аналіз механізмів соціально-орієнтованого державного управління. Обґрунтував пізнавально-теоретичну і соціально-практичну необхідність впровадження соціоантропологічної парадигми аналізу особливостей соціально-орієнтованого державного управління. Визначив можливості саморозгортання механізмів соціально-орієнтованого державного управління в трансформаційному суспільстві.

Питанням удосконалення механізму державного управління післядипломною освітою в Україні присвячена робота В. П. Коваленко [11]. На основі узагальнення досвіду запропоновано можливості та шляхи їх удосконалення на засадах соціальної адекватності управління. Автором розроблено адаптаційну модель управлінських впливів з боку держави на галузь післядипломної освіти.

Грунтовний аналіз розвитку державного управління вищою освітою в Україні в 1941-2001 роках здійснив О. В. Жабенко [6]. На великому масиві архівних документів визначено особливості державного управління для кожного з окреслених періодів його розвитку, досліджено мету, структуру і функції центральних органів державного управління освітою. На підставі комплексного дослідження основних тенденцій, принципів та закономірностей розвитку державного управління освітою даного періоду запропоновано пропозиції та практичні рекомендації для використання в умовах реформування відповідної системи.

В дисертаційному дослідженні О. Б. Кіреєвої «Державне управління розвитком інтелектуальних ресурсів в Україні: теоретико-методологічний аспект» [10] досліджено еволюцію підходів до розуміння сутності інтелектуальних ресурсів. Визначено основні складові інтелектуальних ресурсів суспільства та запропоновано шляхи вдосконалення державного управління їх розвитком за такими напрямими: державне управління знаннями;

державне управління інформаційними ресурсами; державне управління людськими ресурсами.

С. А. Кінзерський в дисертаційному дослідженні «Державне управління в гуманітарній сфері регіону України: стан та тенденції розвитку» [9] обґрунтовує необхідність відмежування гуманітарної сфери від соціальної і зосередження на формуванні духовних цінностей. Визначив основні шляхи розвитку державного управління в гуманітарній сфері регіону сучасної України (кадрове забезпечення, контроль та моніторинг і т.д.). Запропонував програмний підхід у гуманітарній сфері регіону України.

Н. Л. Виноградова [2] в дисертації, присвяченій взаємообумовленості принципів і закономірностей державного управління в теоретико-методологічному аспекті, запропонувала модель взаємообумовленості законів, закономірностей і принципів державного управління, яка розкриває процес формування їх взаємозв'язку і взаємовпливу.

Досліджуючи розвиток механізмів державного управління підготовкою управлінських кадрів для регіону О. В. Богданов [1] визначив, що розвиток механізмів державного управління підготовкою кадрів для регіону може бути виконано на основі гуманістичної тріади сучасної філософії освіти «людина–освіта–культура». Автором запропоновано схему формування професійних та особистісних якостей гуманітарно-орієнтованого спеціаліста.

В кандидатській дисертації О. В. Дубровка «Система маркетингу у державному управлінні вищою освітою України» [5] розглянуто теоретико-методологічні засади впровадження системи державного маркетингу в управління вищою освітою для узгодження державної стратегії розвитку вищої освіти та внутрішніх тенденцій її розвитку в умовах становлення ринкового суспільства в Україні. Автором розкрито методологію державного маркетингу в галузі вищої освіти в умовах переходу українського суспільства до ринкової економіки та запропоновано концепцію, стратегії, інструментарій й методи його використання.

В контексті вирішення проблеми підвищення конкурентоспроможності фахівця привертає увагу робота Н. О. Гаман [3], присвячена дослідженню пріоритетів та інструментарію державної політики зайнятості населення в Україні. Автором обґрунтовано механізм реалізації державної політики зайнятості населення в контексті інноваційного розвитку країни на засадах комплексного застосування інструментів та заходів правового, організаційного і соціально-економічного характеру. Запропоновано пропозиції щодо підвищення якості робочої сили як необхідної умови інноваційного розвитку України та шляхи використання новітніх форм організації праці для підвищення рівня зайнятості.

О. В. Штанська [25] дослідила механізми реалізації державної політики зайнятості молоді на регіональному рівні. Комплексно проаналізовано механізми, принципи, форми і методи управління державною політикою зайнятості молоді. Визначено пріоритетні напрями її реалізації на державному та регіональному рівнях. Запропоновано шляхи вдосконалення організаційного механізму державного управління використання трудових ресурсів шляхом оптимізації функцій окремих структурних підрозділів Міністерства освіти і науки України та правового механізму державного управління сферою зайнятості молоді.

➔ Проведене дослідження виявило ступінь розробки різних аспектів державного управління, зокрема

розвитку та якості вищої освіти в питаннях підготовки конкурентоспроможних фахівців. В подальшому проаналізовані теоретичні положення будуть використані у виробленні пропозицій з удосконалення державного управління системою підготовки фахівців в Україні.

Література.

1. Богданов О. В. Розвиток механізмів державного управління підготовкою управлінських кадрів для регіону: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / О. В. Богданов — Донецьк, 2008. — 22 с.
2. Виноградова Н. Л. Взаємообумовленість принципів і закономірностей державного управління: теоретико-методологічний аспект.: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / Н. Л. Виноградова — Дніпропетровськ, 2008. — 22 с.
3. Гаман Н. О. Пріоритети та інструментарій державної політики зайнятості населення в Україні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Н. О. Гаман — К., 2010. — 20 с.
4. Діденко Н. Г. Теоретико-методологічні засади розробки та функціонування механізмів державного управління в системі соціального партнерства: автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.02 / Н. Г. Діденко — Донецьк, 2008. — 36 с.
5. Дубровка О. В. Система маркетингу в державному управлінні вищою освітою України.: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / О. В. Дубровка — К., 2005. — 18 с.
6. Жабенко О. В. Розвиток державного управління вищою освітою в Україні (1941-2001pp): автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / О. В. Жабенко — К., 2003. — 18 с.
7. Журавльова Ю. О. Механізми державного управління реформуванням вищої освіти України в умовах євроінтеграції: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Ю.О.Журавльова — Одеса, 2009. — 21 с.
8. Закон України «Про зайнятості населення» [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/803-12/print1343834041402011>.
9. Кінзерський С. А. Державне управління в гуманітарній сфері регіону України: стан та тенденції розвитку.: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / С. А. Кінзерський — К., 2006. — 18 с
10. Кірєєв О. Б. Державне управління розвитком інтелектуальних ресурсів в Україні: теоретико-методологічний аспект.: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.01 / О. Б. Кірєєв — Дніпропетровськ, 2006. — 22 с.
11. Коваленко В. П. Удосконалення механізму державного управління післядипломною освітою в Україні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / В. П. Коваленко — Донецьк, 2005. — 18 с.
12. Комар Ю. М. Наукові засади інноваційних механізмів державного управління підготовкою студентів управлінських спеціальностей: автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.02 / Ю.М. Комар — Донецьк, 2008. — 36 с.
13. Курило Т. М. Державне управління підготовкою керівників для охорони здоров'я України в умовах європейської інтеграції: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Т. М. Курило — К., 2006.— 18 с.
14. Майборода С. В. Державне управління вищою освітою в Україні: структура, функції, тенденції розвитку (1917-1959 pp.): автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.01 / С. В. Майборода — К., 2002. — 38 с.
15. Міненко В. Л. Удосконалення механізмів державного регулювання ринку праці в умовах інтеграції у

світову економіку: автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.02 / В. Л. Міненко — Харків, 2010. — 36 с.

16. Національної стратегії розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс] — Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/images/files/news/12/05/4455.pdf>.

17. Олуйко В. М. Кадрові процеси в державному управлінні України: стан і перспективи розвитку: автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.03 / В. М. Олуйко — К., 2006. — 36 с.

18. Полякова Л. П. Державне управління інформаційно-освітнім середовищем інноваційних університетських комплексів: автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.02 / Л. П. Полякова — Донецьк, 2010. — 38 с.

19. Поступна О. В. Механізми державного управління вищою освітою на регіональному рівні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / О. В. Поступна — Харків, 2009. — 20 с.

20. Стратегія державної кадрової політики на 2012–2020 роки / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.president.gov.ua/documents/14429.html>.

21. Тягушева О. Г. Розвиток механізмів державно-громадського управління регіональною системою освіти: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / О. Г. Тягушева — Запоріжжя, 2009. — 22 с.

22. Фурсін О. О. Механізми соціально-орієнтованого державного управління: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / О. О. Фурсін — Харків, 2012. — 20 с.

23. Цветков В. В. Демократія і державне управління: теорія, методологія, практика : монографія / В. В. Цветков; Національна академія наук України, Інститут держави і права ім. В. М. Корецького - К.: ТОВ «Вид-во «Юридична думка», 2007. — 336 с.

24. Шевченко С. О. Розвиток державно-громадського управління якістю вищої освіти України в умовах входження до Болонського процесу: автореф. дис... доктора наук з держ. упр.: 25.00.02 / С. О. Шевченко — Запоріжжя, 2012 — 40 с.

25. Штанська О. В. Механізми реалізації державної політики зайнятості молоді на регіональному рівні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / О. В. Штанська. — Харків, 2009. — 18 с.

26. Ярцева Т. О. Механізми державного управління розвитком освіти в Україні: автореф. дис... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Т. О. Ярцева — Донецьк, 2010. — 20 с.

інформації та комунікації в процесі державного управління, окреслено причинно-наслідкові зв'язки між стрімким розвитком комп'ютерних технологій, мережі Інтернет і зміною значення, характеру та функцій інформації й комунікації у державі.

Ключові слова: інформаційне суспільство, Інтернет, мережева інформація, мережева комунікація, інформаційно-комунікативні технології, інформаційно-комунікативне суспільство.

✦ Стрімкий розвиток техніки та технології спричинив кардинальні зміни у характері суспільних відносин та суспільного устрою. Пріоритет у соціальній інфраструктурі перемістився з матеріальних складників до її інформаційної складової, домінуючу позицію в якій займає наукова сфера та найбільшою цінністю виступають знання. Знання стали рушійною силою прогресу держави, країни та світового соціуму. Інформація, безперечно, є каталізатором зростання обсягів знань, а знання, у свою чергу, сприяють зростанню обсягів інформації, що є невід'ємним елементом розвитку будь-якого суспільства. Завдяки збагаченню та накопиченню нових знань ми маємо можливість спростерігати в сучасному суспільстві блискавичні темпи розвитку інформаційно-комунікативних технологій та перехід до мережевого суспільства. А саме суспільства, у якому панівними стають мережева інформація та комунікація. Саме тому впродовж останніх десятиліть відбувається активне осмислення цього процесу західними науковцями, які, намагаючись спрогнозувати шлях майбутнього розвитку людства, пропонують різні теоретичні концепції постіндустріального та інформаційного суспільства.

Дослідженню місця та ролі інформації у теоріях інформаційного суспільства присвячено низку наукових праць, зокрема, праці О. І. Горошко, Л. М. Городенка, Д. В. Іванова, М. М. Кузнецова, І. А. Мальковської, Г. Камаралі та ін. Однак, основна увага у них зосереджується на місці інформації у новому суспільстві, її значенні та інтерпретації, зародженні інформаційно-комунікативного суспільства. Лише в працях Л. М. Городенка та Д. В. Іванова зустрічаємо розгляд мережевої комунікації та інформації у структурі нового, мережевого суспільства. Проте, дослідження мережевої інформації та комунікації в контексті теорій постіндустріального та інформаційного суспільства як складової частини державного управління вивчені недостатньо. Зважаючи на це, метою даної статті є вивчення концептуальних підходів до розуміння мережевої інформації та комунікації у працях провідних теоретиків постіндустріального та інформаційного суспільства в контексті державного управління.

✦ Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: проаналізувати погляди провідних теоретиків постіндустріального та інформаційного суспільства; дослідити місце та значення мережевої інформації й комунікації у їх теоріях; окреслити причинно-наслідкові зв'язки між активним розвитком інформаційно-комунікативних технологій, зокрема, мережею Інтернет та зміною значення мережевої інформації й комунікації у суспільстві та, зокрема, державному управлінні; визначити спільні та відмінні особливості у трактуванні.

✦ Сьогодні існує велике різноманіття концепцій розвитку суспільства, які спираються в своїй основі на різні ключові складники побудови суспільного устрою.

Велика кількість вчених взяла за основу своїх теорій економічні складники, серед них: В. Іноземцев,

УДК 351:316.3:[004:316.77]

Марта Липчук

МЕРЕЖЕВА ІНФОРМАЦІЯ ТА КОМУНІКАЦІЯ У ТЕОРІЯХ ПОСТІНДУСТРІАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

У статті розглянуто погляди провідних теоретиків постіндустріального та інформаційного суспільства, проаналізовано їх бачення і розуміння мережевої

© Липчук М.О., 2013.